

est Parochi loc. cit. num. 90, et ad Tridentinum loc. cit. num. 121 et alii.

(52. Reiectus autem in Concursu Parochialis potest provocare ad novum examen coram Iudice Appellationis, etiam antequam doceat de irrationabili iudicio Episcopi; Sac. Congreg. Conc. in Urbinate. sub die 9 Septembr. 1628. (53. Atque ita intelligendam esse Constitutionem Sancti Pii V. alias dixit eadem Sacra Congregatio in una Montis Regalis 2 Augusti 1607. (54. Et sic pariter fuit declaratum, quod novus Concursus dandus sit in Urbe, ubi fuit appellatum a mala Episcopi electione, et ad eandem Urbem pro novo Concursu vocandus sit praelectus ab Episcopo; eadem Sacra Congregat. Concil. in Reatina 16 Martii 1630, et in Pisana 17 Junii ejusdem anni 1630. (55. Immo quia in casu illius decisionis Sacrae Congregationis praelectus noluit accedere, eadem Sacra Congreg. sub die 17 Aug. ejusdem anni 1630. mandavit « significari D. Datario, ut expediret Bullas ad favorem appellantis, amoto a Beneficio detentore. » (56. Dato quod examen omnium Concurrentium una die fieri non possit, poterit in alia continuari. Si vero suspicio aliqua sit, quod Examinandi secunda die veniant in cognitionem interrogationum Examinis praecedentis, nova tunc poterit fieri interrogatoria, ut censuit Sacra Congregatio Episcop. et Regularium sub die 20 Jul. 1591. Nunc tamen servanda est novissima dispositio Clementis XI. et Benedicti XIV. adducta supra ante art. 1, num. 4 et 5. (57. Canonicatus Pœnitentiariae, et Canonicatus Theologalis debet conferri per Concursum ex novissima dispositione Benedicti XIII. in Constitut. incip. *Pastoralis*.

(58. In Concursu ad Parochialem, si collatio pertinet ad Episcopum, iudicium de digniori ex approbatis ab Examinatoribus, pertinet ad illum; si vero Beneficium sit Patronatus Ecclesiastici, tunc praelatio ad Patronum spectat. Si Patronatus sit laicus, ab Examinatoribus deputatis approbandum, sed sine Concursu, Patronus debet eligere. Si tamen in Patronatu laicali plures sint Patroni, et a singulis suos presentetur, ita ut singuli non habeant jus præ alio, tunc Concursus instituendus est, et ad Episcopum pertinet praelectio inter approbatos, ut ex Decreto Sac. Congreg. apud Barbosam; Benedictus XIV. de Synodo Diœces. lib. 4, cap. 8, § 8 et 9.

(59. Concursus habendi pro collatione Parochialium lege praescribuntur a Bened. XIV. tom. 1, Constit. 68, incip. *Cum illud*. Vide supra ante art. 1, ubi sub num. 5, traditur summarie dispositio dictae Constitutionis.

(60. Quo ad Parochiales, et Beneficia, quæ conferri debent per Concursum, vel non; vide verb. *Beneficium*, etc., art. 3. a num. 31. ad num. 57.

ADDITIONES AUCTORIS.

(61. Terminus ille decem dierum, et ad summum viginti dierum, qui prorogari ab Episcopo regulariter nequit, non est pro perfectione Concursus, sed pro convocatione eorum, qui concurrere volunt, ut monent Barbos. ad Concil. Trident. sess. 24, cap. 18, num. 58. de Reform. Ventrigl. Prax. For. Eccl. p. 3, adnot. 5, § 1. num. 15. Loter. de re Benef. lib. 2, quæst. 35, num. 48, et seq. (62. Quo fit, ut elapso etiam termino illo, liberum Episcopo sit differre Concursum usque ad ultimam diem semestris, si vacatio contigerit in suo mense, et pariter usque ad ultimam diem trimestris, si evenerit in mense reservato, ut præter mox allegatos firmant Massobr. in Prax. habend. Concurs. req. 5, dub. 10, num. 2. Fagnan. de Jurepatron. part. 5, con. 10, cas. 1, num. 50.

(63. Quod si Episcopus in edicto pro convocatione nullam habuit mentionem de die, quo Concursus convocandus esset, debet omnibus, qui in albo Concurrentium se descriperunt, notifi are diem hunc, et quidem non per novum edictum, sed per citationem personalem, idque quia ubi certus est oppositor, citandus est personaliter, et non per edicta, ut tradunt Ventriglia in Prax. For. Eccles. t. 2, adnot. 5, § 1, num. 17. Leuren. For. Benefic. part. 1, c. 3, § 4, quæst. 180, in fin.

ADDITIONES EX EDITIONE BARBIELLINIANA.

(64. Non est hic omittendum Episcopi Novariensis Josephi Mariæ Maraviglia documentum, qui in aureo suo et perraro tractatu de Legibus Prudentiæ Episcopalis Lege 187, hæc habet: Episcopalis Prudentiæ praxis, et consuetudo ea est, ut Clericus ille velut aptior ad beneficium obtinendum, et ad exercendam animarum curam approbetur, qui ex majori Synodali Examinantium parte magis reputatur idoneus. (65. Mos iste instituendi, sive probandi Concursus fere apud omnes Episcopos inolevit, quo tamen doctrinæ, vel rationis fundamento id sit institutum, nemini hactenus factis deprehensum est. (66. Neque praxis ejusmodi sola consuetudine firmanda est, cum ex cap. de consuetud. ex cap. Cleric. de Judiciis, et ex cap. de Sacros. Eccles. non omnis consuetudo faciat doctrinam probabilem amplectendam, doctrina namque probabilis fit talis potius ratione, quam autoritate, aut consuetudine, ut optime Brav. exerciti. 1. Pasqualig. decis. 2, et alii quamplures. (67. Cum igitur Episcopalis prudentiæ munus id unum sit, ut semper rationabilius operetur, et possit Episcopus plerumque rationabilius agere adhærendo probabiliori unius Examinatoris iudicio, quam minus probabili plurium sententiæ, et voto, hinc sequitur apertissime in Episcopi arbitrio positam esse, idque tutissima conscientia, illius concurrentis electionem ad beneficium, cui etiam major. (68. Examinatorum numerus

suis renuat votis, favente huic doctrinæ Jure Civili, et Canonico in l. § *neque*, cap. de veter. Jure enuclean. ubi habetur; « sed neque ex multitudine auctorum, quod melius, et æquius est judicari debet, cum possit unius forsant sententia, et multos, et majores aliqua in parte superare » et ex cap. *Capellanus*. de feriis habetur, Summum Pontificem ex duabus propositis opinionibus, magis singularem elegisse, ex eo quod meliori, et probabiliori inniteretur rationi. (69. Quæ prudentiæ regula servari poterit ab Episcopo etiam in aliis publicis consulentiis Do-

ctorum congressibus ad id genus alia institutis, in quibus unius opinio, dummodo sit optima ratione munita, poterit communi præferri; omnis enim opinio habet probabilitatem a ratione, quæ dicitur probabilitas intrinseca, nimirum ex principio intrinseco, ad differentiam probabilitatis extrinsecæ, quam facit opinantium auctoritas. (70. Cum itaque possit esse melior ratio in uno, quam in pluribus, et ideo etiam probabilitas major, sic poterit ab Episcopo unius tantum opinio eligi, et probari in quocumque eventu, relicta multorum opinione contraria.

CONCUSSIO.

Vide verb. *POENA*. art. 2, a num. 82 ad 85.

CONDITIO

PROUT EST IMPEDIMENTUM MATRIMONII.

Vide verb. *MATRIMONII QUOAD IMPEDIMENTA*, art. 1, a n. 16 ad 22.

CONDUCTIO. CONDUCTOR.

Vide verb. *LOCATIO PER TOT*.

CONFESSARIUS.

SUMMARIUM.

ARTICULUS I. — *Quæ requirantur in Confessario ad valide, et rite ejus officium exercendum.*

1. In Confessario, ut valide ejus officium exerceat, requiritur intentio, potestas Ordinis, et Jurisdictionis. — 2. Intentio Confessarii est conditio sine qua non. — 3. Talis intentio, ut sit sufficiens, debet esse actualis, vel virtualis; non sufficit habitualis. — 4. Potestas Ordinis necessario requiritur in Confessario, quia solus Sacerdos est legitimus Sacramenti Pœnitentiæ Minister, usq. ad n. 5. — 6. Potestas Jurisdictionis etiam necessario requiritur in Confessario; cum absolutio data a Sacerdote sine Jurisdictione sit nulla, usq. ad n. 10. — 11. Defectu Jurisdictionis simplex Sacerdos non approbatus neque valide potest absolvere a peccatis venialibus, aut mortalibus alias confessis, usq. ad n. 42. — 13. Possunt tamen simplices Sacerdotes in articulo mortis absolvere nedom a venialibus, et mortalibus alias confessis, sed insuper a quibusvis casibus, et Censuris, etiam reservatis. — 14. Pro tali casu Ecclesia dat Jurisdictionem omnibus Sacerdotibus, etiam degradatis, Excommunicatis vitandis, Irregularibus, Apostatis, seu hæreticis. — 15. Talis ampla potestas extenditur ad probabile periculum mortis. — 16. Simplex Sacerdos non potest in tali articulo absolvere præsentem Sacerdote approbato, usq. ad n. 17. — 18. Confessarius Sacramentum Pœnitentiæ sine debita intentione administrans peccat graviter, et sacrilege. — 19. Immo graviter peccaret, et sacrilegium committeret, etiamsi Sacramentum simularet ex gravi metu, vel alia causa, usq. ad n. 21. — 22. Potest tamen Confessarius, qui reperit penitentem absolutione indignum, obmurmurando recitare *Pater noster*, vel hujusmodi, ne prodatur apud adstantes penitentis indignitatem. — 23. Nemo sine potestate Ordinis, etiamsi esset in Sacris constitutus, potest in ullo casu Confessiones excipere. — 24. Hinc Sacramentaliter audens absolvere cum non sit Sacerdos, sit suspectus ab hæresi, et si compleverit vigesimum annum est degradandus, et brachio Sæculari tradendus, et ultimo supplicio afficiendus.

— 25. Nullus Sacerdos sive Sæcularis, sive Regularis potest confessiones excipere sine potestate jurisdictionis, sive sine approbatione, aliter absolutio esset nulla, gravissime peccaret, et rigide posset, et deberet puniri usque ad n. 27. — 28. Potestas Jurisdictionis est duplex, ordinaria scilicet, et delegata. Quid sit utraque hæc potestas? usque ad n. 29. — 30. Quomodo differant inter se potestas Ordinis, et potestas Jurisdictionis quantum ad facultatem absolvendi? usque ad n. 32. — 33. Error communis potest dare jurisdictionem, si in vero sensu capiatur. Hinc error communis potest capi dupliciter; Error communis cum titulo colorato, seu putativo et error communis sine titulo colorato, et putativo; et quid sit uterque hic error communis? usque ad n. 35. — 36. Error communis cum titulo colorato, et putativo dat jurisdictionem ad valide absolvendum, licet occultum subsit impedimentum ex jure positivo proveniens. — 37. Secus autem si defectus, seu impedimentum esset ex jure naturali, vel divino proveniens. — 38. An autem etiam error communis sine titulo colorato, seu putativo det jurisdictionem ad valide absolvendum, fiat duplex contraria sententia, una negativa, altera affirmativa: et quamvis sententia negativa sit communior, affirmativa tamen est magis pia, communi utilitati, et animarum saluti magis consentanea, usque ad n. 42. — 43. In Confessario ultra tria requisita ad valide absolvendum, scilicet intentio, potestas Ordinis, et potestas Jurisdictionis, requiruntur alia tria ad rite, licite, et digne absolvendum, scilicet Probitas, Scientia, et Prudentia. — 44. In confessario ita requiritur probitas, ut si existens in peccato mortali scienter administrat Sacramentum Pœnitentiæ, peccat mortaliter, ad n. 45. — 46. Immo Confessarius si absolvat in mortali, quamvis continue Confessiones audiat, toties peccat, quoties successive aliquem absolvit, ut sentiunt multi Doctores. — 47. Quamvis tamen id negent aliqui; et varii alii merito dicunt esse probabile, quod talis Confessarius tantum semel peccet, ex quo videatur esse unicum tantum continuatum ministerium. — 48. Ut Confessarius licite, et digne audiat confessiones, debet habere saltem scientiam medicorum, qua cognoscat id, quod ad suum spectat offi-